

Griffie

Memo

Onderwerp

Uitnodiging commissie sturen en verantwoorden 12 juni 2020

Geachte dames en heren,

Hierbij nodig ik u uit voor de digitale vergadering van de Commissie sturen en verantwoorden. De vergadering vindt plaats op vrijdag 12 juni 2020. De starttijd is vermeld op de dagindeling.

De griffier van Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Mw. mr. K.A.E. ten Cate

Datum

2 juni 2020

Ons kenmerk

4706300

Aan

Commissie sturen en
verantwoorden

Kopie aan

Griffie

B.P. (Berno) Schemmekes

Van

G.A. (Gerard) Hoogendijk

Telefoon

06-15078778

Griffie

Concept-agenda

Commissie sturen en verantwoorden 12 juni 2020

Datum

2 juni 2020

Ons kenmerk

4706300

Aan

Commissie sturen en
verantwoorden

Kopie aan

Griffie

B.P. (Berno) Schemmekes

Van

G.A. (Gerard) Hoogendijk

Telefoon

06-15078778

1. Opening en vaststellen agenda

Op basis van de procedure briefstemmen wordt de voorzitter nog bekend gemaakt. De plaatsvervangend voorzitter, de heer Marcel Thijssen is bij acclamatie in de vergadering van 29 mei 2020 benoemd.

2. Kennismaking met accountant BDO

Vanuit BDO is de heer Neil van Engelen en Dennis Meeuwsen aanwezig.

3. Bespreking Jaarstukken 2019 en Accountantsverslag 2019

Statenvoorstel 23/20, ontwerpbesluit, jaarstukken en accountantsverslag 2019 zijn reeds gepubliceerd.

4. Bespreking Bestuursrapportage 2020-I

Statenvoorstel 48/20, ontwerpbesluit en bestuursrapportage zijn reeds in uw bezit.

5. Doorontwikkeling sturings- en verantwoordingsprocessen

Zie bijgevoegd memo vanuit GS. Op basis van bespreking van het memo kunnen relevante zaken meegenomen worden in de werkafspraken voor de komende maanden.

6. Geactualiseerd memo "Bouwstenen Werkagenda Commissie S&V 2020-2023"

De input van onderwerpen die zijn meegegeven in de vergadering van 29 mei 2020 zijn toegevoegd aan het geactualiseerde memo en de besprekpunten zijn aangepast. Op basis van het geactualiseerde memo is het doel om te komen tot eerste werkafspraken voor de komende maanden.

7. Rondvraag en sluiting

Memo

Onderwerp

Doorontwikkeling sturings- en verantwoordingsprocessen

Uit de themabijeenkomsten Bestuur en Financiën voorafgaande aan de begroting en de startbijeenkomst van de Commissie Sturen en Verantwoorden is gebleken dat er ook vanuit Provinciale Staten de behoefte is om de doorontwikkeling van de sturings- en verantwoordingsprocessen in gezamenlijkheid op te pakken. In deze notitie geven wij – als mogelijke input voor de door uw commissie op te stellen Werkagenda Commissie S&V 2020-2023 – aan op welke punten wij een verdere doorontwikkeling samen met u zouden kunnen oppakken.

Met de begroting 2020 zijn de eerste stappen in de doorontwikkeling van sturen en verantwoorden gezet. De inrichting van de organisatie sluit beter aan op de begrotingsprogramma's, de autorisatie vindt plaats op het niveau van de tien nieuwe begrotingsprogramma's, per begrotingsprogramma is er een heldere opbouw rondom doelstellingen, prestaties en indicatoren en de begroting is compacter.

Samen met uw commissie zien wij kans de doorontwikkeling van sturen en verantwoorden verder gestalte te geven. Wij zien hierbij drie verbeterlijnen:

1. Helder & efficiënt S&V-proces;
2. Kwaliteit van sturingsinformatie;
3. Opzet en kwaliteit van S&V-documenten.

1. Helder en efficiënt S&V-proces

De eerste verbeterlijn zullen wij intern met de organisatie oppakken. Verdere digitalisering van het totstandkomingsproces van de S&V-documenten staat hierbij centraal. Tot nu toe hebben we ons vooral gericht op het digitaliseren en digitaal toegankelijk maken van de documenten zelf. Door het totstandkomingsproces stapsgewijs verder te digitaliseren denken we een efficiëntieslag te kunnen realiseren.

2. Kwaliteit sturingsinformatie

In de begroting 2020 hebben we een slag gemaakt ten aanzien van de informatie die we aan PS presenteren, zodat de informatie in de begroting (en de andere S&V-documenten) meer gericht is op de kaderstellende en controlerende rol van PS. Bijkomend voordeel hiervan is dat de begroting ook compacter is geworden. In hoofdlijnen is de begroting 2020 door PS goed ontvangen. Er zijn destijds door uw Staten nog wel enkele aandachtspunten meegegeven voor verdere verbetering:

- a. Bevat de begroting de benodigde informatie voor PS om invulling te kunnen geven aan hun kaderstellende en controlerende rol en/of bevat de begroting nog informatie die daarvoor niet relevant is (en dus geschrapt kan worden)?
- b. Zoals ook door PS bij de begrotingsbehandeling reeds aangegeven is er nog wel ruimte om de formulering van doelstellingen, resultaten/prestaties en indicatoren (per beleidsterrein/begrotingsprogramma) aan te scherpen.

Datum

2 juni 2020

Documentnummer

Aan

Commissie Sturen en Verantwoorden

van

B.P. (Berno) Schemmekes

Telefoon

(06) 52 78 35 97

Email

bschemmekes@brabant.nl

Op beide punten willen wij graag samen met uw Commissie kijken naar mogelijke verbeteringen en naar een werkvorm waarmee we dit zo effectief mogelijk kunnen oppakken. Wat ons betreft beperken we ons daarbij niet tot de sturingsinformatie in de S&V-documenten (begroting, bestuursrapportage, jaarrekening), maar kijken we ook naar de kwaliteit van de kaderstellende beleidsdocumenten. Daarin wordt immers reeds de basis gelegd voor de kwaliteit van de sturingsinformatie.

Datum

2 juni 2020

Documentnummer

In het verlengde hiervan zouden wij ook graag met u bespreken of het wenselijk is om de werkwijze die wij nu reeds hanteren bij de jaarlijkse programmering Mobiliteit ook op andere beleidsterreinen toe te passen. Dat wil zeggen dat dergelijke documenten voorafgaand aan de begrotingsbehandeling als statenmededeling (of statenvoorstel) aan PS aangeboden worden en PS dan desgewenst in de gelegenheid zijn om die documenten inhoudelijk te bespreken. De consequenties van die documenten voor de planning en de financiën van het volgende jaar worden in de begroting verwerkt. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betreffende documenten en de keuzes daarin de aandacht krijgen die ze verdienen en niet ondersneeuwen in een allesomvattend begrotingsdebat. Tegelijkertijd heeft het als voordeel dat het begrotingsdebat zich kan richten op de hoofdlijnen van beleid en de keuzes/voorstellen die in dat kader voorliggen. Ook voor de bespreking van dit soort documenten door PS kunnen we – al dan niet gecombineerd met de behandeling van de begroting zelf – nieuwe werkvormen ontwikkelen die tegemoetkomen aan een betere (inhoudelijke) bespreking.

3. Opzet en kwaliteit S&V-documenten

Tenslotte willen wij blijven werken aan een continue verbetering van de opzet en kwaliteit van onze S&V-documenten zelf.

Na de begroting 2020 is ook de opzet van de eerste bestuursrapportage 2020 verder doorontwikkeld¹. Zoals reeds eerder besproken, is het karakter van de bestuursrapportage aangepast van een voortgangsrapportage in een afwijkingenrapportage. Daarbij is gebruik gemaakt van een stoplichtenmodel om te rapporteren over de voortgang van doelstellingen en prestaties. Alleen de afwijkingen en daaraan gekoppeld de voorstellen tot bijsturing worden toegelicht. Graag willen wij deze nieuwe opzet met u bespreken, zodat wij verbeteringsuggesties bij de verdere ontwikkeling hiervan kunnen meenemen.

Daarnaast zouden wij in komende vergaderingen van uw commissie graag successievelijk de verdere verbeteringen in opzet en kwaliteit van de (andere) S&V-documenten met u bespreken, te beginnen met de begroting 2021 en vervolgens de jaarrekening 2020. Centrale vraag hierbij is steeds welke verbeteringen er nog mogelijk zijn in de wijze van presentatie van de informatie, zodat documenten toegankelijker en beter leesbaar worden. Een mogelijke werkvorm hierbij is om aan de hand van één begrotingsprogramma de algemene verbeterpunten te bespreken.

Veel van bovengenoemde zaken zijn tot ons genoegen reeds opgenomen in de bouwstenen voor een nieuwe Werkagenda. Wij kijken ernaar uit via de Commissie S&V het gesprek te voeren over de doorontwikkeling van sturen en verantwoorden.

¹ De jaarrekening 2019 wordt nog gepresenteerd in de oude opzet, aansluitend bij de opzet van de begroting 2019.

Griffie

Memo

Onderwerp

Geactualiseerd memo bouwstenen "Werkagenda Commissie S&V 2020-2023"

Aanleiding

Om concreet invulling te geven aan formele taken van de commissie - adviseren over en bespreken van onderwerpen en documenten die verband houden met de S&V-cyclus én het richting geven aan de accountant - is het aan te bevelen om te werken aan én met een concrete werkagenda voor de resterende zittingsperiode van PS. In dit memo worden enkele bouwstenen verkend die onderdeel kunnen gaan uitmaken van de nog op te stellen "Werkagenda Commissie S&V 2020-2023". Het daadwerkelijk opstellen van de werkagenda gebeurt in de komende maanden door en met de commissieleden.

Advies

Het memo bouwstenen "Werkagenda Commissie S&V 2020-2023" is kort besproken in de commissievergadering van 29 mei 2020. De suggesties die in deze vergadering zijn genoemd zijn toegevoegd op de laatste pagina van dit memo en de bespreekpunten zijn daarop aangepast. Op basis van de bespreking kunnen eerste werkafspraken voor de komende maanden worden gemaakt.

Toelichting

Inleiding

De commissie S&V, die op 6 maart jl. is ingesteld heeft als doel met haar advisering over de sturings- en verantwoordingscyclus de controlerende en kaderstellende taken van Provinciale Staten te faciliteren en te versterken.

In aanloop naar de oprichting van de commissie is vanuit diverse statenleden aangegeven dat zij als Staten met meer ambitie dan voorheen een serieuze counterpart voor het college van GS en organisatie willen zijn op het terrein van financiën, planning en control. De commissie S&V is daarvoor een formeel platform.

Om concreet invulling te geven aan formele taken van de commissie - adviseren over en bespreken van onderwerpen en documenten die verband houden met de S&V-cyclus én het richting geven aan de accountant - is het aan te bevelen om te werken aan én met een concrete werkagenda voor de resterende zittingsperiode van PS. In dit memo worden enkele bouwstenen verkend die onderdeel kunnen gaan uitmaken van de nog op te stellen "Werkagenda Commissie S&V 2020-2023".

Het daadwerkelijk opstellen van de werkagenda gebeurt in de komende maanden door en met de commissieleden.

Datum

2 juni 2020

Ons kenmerk

Aan

Commissie Sturen en
Verantwoorden

Kopie aan

Griffie
B.P. (Berno) Schemmekes

Van

G.A. (Gerard) Hoogendijk

Telefoon

06-15078778

Mogelijke bouwstenen voor de werkagenda:

1. Geen statisch werkdocument. Algemeen kan worden gesteld dat de werkagenda is geen statisch document wordt. Ook wordt de werkagenda in de komende maanden stapsgewijze met de commissieleden ontwikkeld, zodat het ook een richtsnoer kan worden waarlangs de commissie haar rollen en ambitie zo goed mogelijk kan invullen. Gesteld kan worden dat een werkagenda zich ook de komende jaren blijft door ontwikkelen, zodat de commissie ook 'wendbaar' kan inspelen op komende veranderingen en ontwikkelingen.

Datum

2 juni 2020

Documentnummer

2. Bespreken S&V-documenten. Voorgesteld wordt dat de commissie, indachtig de formele doelen de komende maanden eerst concreet aan de slag met het bespreken van de formele S&V-documenten als de jaarstukken 2019, inclusief verslag van bevindingen en accountantsverklaring van huisaccountant BDO (gepland voor commissie S&V 12 juni), de bestuursrapportage I 2020 (eveneens 12 juni), de bestuursrapportage II 2020 (S&V 2 oktober) en de programmabegroting 2021-2024 (S&V 6 november).

3. Adviseren over S&V-documenten aan PS. In het verlengde van het bespreken van de S&V-documenten kan het van toegevoegde waarde zijn als de commissie met een advies aan PS komt over het betreffende S&V-document, indachtig de doelstelling van de commissie. Dit kan bijvoorbeeld door per S&V-document 1 of 2 rapporteurs aan te stellen die namens de commissie de stukken 'financieel-technisch' beoordelen en op basis daarvan t.b.v. commissievergaderingen een conceptadvies formuleren dat vervolgens na behandeling in de commissie aan PS kan worden gestuurd en in PS kan worden toegelicht.

4. Verder faciliteren van de versterking van de S&V-cyclus. Naast de hiervoor genoemde S&V-documenten zijn er andere manieren om de S&V-cyclus te versterken. En indachtig de doelen van de commissie heeft de commissie hier een faciliterende en adviserende rol. Maar hoe praktisch? De commissie kan verdiepende onderwerpen agenderen die zij voor PS vanuit de S&V-cyclus relevant acht.

Zo kan bijvoorbeeld gesteld worden dat voor de S&V-cyclus van een publieke organisatie er grip op 3 zaken van belang zijn: 1. Grip op beleid en de uitvoering daarvan, 2. Grip op de financiën en overige inzet van middelen en 3. Grip op de risico's die de provincie loopt. Op basis daarvan kan de commissie zich bijvoorbeeld verder verdiepen in bepaalde deelnemingen van de provincie (in de jaarstukken 2018 bestempeld als grootste risico). Ook kan de commissie zich bijvoorbeeld verdiepen in het formuleren van prestatie indicatoren voor grote beleidsprogramma's als Mobiliteit en hoe deze verder concreet kunnen worden vertaald in programma's zelf evenals in de S&V-documenten.

Het kan van toegevoegde waarde zijn, als commissieleden hier zelf een actieve rol in spelen, bijvoorbeeld als (technisch) rapporteur of 'verbinder'. Commissieleden behoeven dit niet alleen te doen. Ook bijvoorbeeld de accountant en de Zuidelijke Rekenkamer kunnen hier wellicht in samenwerking met de commissie hierin bijdragen en dit kan wellicht ook bijdragen in een betere verbinding tussen Staten, Zuidelijke

Rekenkamer en accountant. Hoe praktisch? Dat kan nader worden uitgewerkt in de werkgenda.

5. Doorontwikkeling S&V-documenten. Vanuit de organisatie en de griffie is ten behoeve van de geannuleerde S&V-vergadering van 20 maart 2020 een procesvoorstel gedaan om als commissie te participeren in de verdere doorontwikkeling van S&V-documenten, zoals deze door GS en organisatie in gang is gezet bij de programmabegroting 2020-2023 en nu wordt voortgezet in de bestuursrapportage I 2020. Een actualisatie van dit procesvoorstel is eveneens geagendeerd voor deze vergadering.

Datum

2 juni 2020

Documentnummer

6. Kennisontwikkeling commissieleden en Staten. In de werkgenda kan worden nagedacht hoe meer specifiek gewerkt kan worden aan kennisontwikkeling om de kennisvoorsprong van GS en organisatie op gebied van financiën, planning en control te verkleinen, bijvoorbeeld via cursussen regelgeving op gebied van begroting en verslaggeving (BBV) of anderszins.

7. Leidraad voor verslag over werkzaamheden. In het reglement van de commissie is aangegeven dat de Commissie S&V jaarlijks verslag uitbrengt over haar werkzaamheden aan PS. De werkgenda kan daar een leidraad voor zijn. Kortom: Eerste stappen die gezet kunnen worden zijn het bespreken van en adviseren over de formele S&V stukken, bijvoorbeeld middels (technisch) rapporteurs binnen de commissie die namens de commissie adviezen opstellen richting PS. Daarnaast kan de commissie onderwerpen benoemen waarop zij als commissie actief willen acteren in hun adviesfunctie richting GS en organisatie én (al dan niet namens PS) in samenwerking met GS en organisatie. Het opiniërend bespreken van deze mogelijke bouwstenen en het verzamelen van ideeën bij commissieleden is ondersteunend bij het verder door ontwikkelen van de werkgenda.

De volgende suggesties voor thema's zijn aan de orde gekomen in de vergadering van 29 mei 2020: Risicobeheersing deelnemingen, de immunisatieportefeuille, de risicoreserves, de doorontwikkeling van prestatie-indicatoren (niet te veel procesindicatoren), mogelijke kansen voor verbetering inkomsten, de toegankelijkheid van stukken, het meer concreet handen en voeten geven aan sturen met kaders én een goede opdrachtverstrekking aan en verbinding met ZRK en accountant.

Merendeel van de commissieleden heeft aangegeven zich in de komende (zomer)maanden actief te willen participeren in de commissie én daarbinnen al te willen 'oefenen' met de rol van (technisch) rapporteur op een nog nader te prioriteren onderwerp.

Bespreekpunten:

1. Welke aanvullende suggesties en welke prioriteiten hebben commissieleden voor ogen voor de werkgenda van de komende maanden? Optioneel: Wat zou bij betreffende onderwerpen een voorlopige vraagstelling kunnen zijn?
2. Welke elementen hieruit moeten de voorzitter en de secretaris meenemen in een voorstel voor praktische werkafspraken (en vergaderrooster) voor de komende maanden? En op welke wijze wil de commissie daarover besluiten?